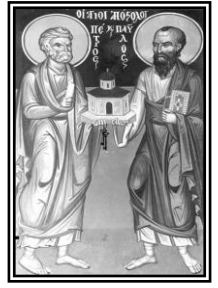

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού Αγίων
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Πεύκης
Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738 email: agioi.apostoloi@gmail.com

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΟΙ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017. ΤΟΥ ΘΩΜΑ
«Τα εἰκαίνια τῆς εορτῆς τῆς Του Χριστοῦ ἀναστάσεως και
Του ἀποστόλου Θωμά σωτήριος ὁμολογία»
Γεωργίου μεταλομάρτυρος Του Τρωαιοφόρου.
ἔτος 10^ον Τεύχος 430

«Η καλή απιστία»

(π. Φιλόθεος Φάρος)

Την στάση του Θωμά συνηθίσαμε να τη βλέπουμε σαν κάτι που θα πρέπει να προσπαθήσουμε να αποφύγουμε, αλλά αυτή η θεώρηση της στάσεως του Θωμά οφείλεται σε παρεξήγηση. Ο Θωμάς δεν θέλει να αρκестθεί στις διαβεβαιώσεις των άλλων μαθητών "εωράκαμεν τον Κύριον", και ζητάει να τον δει και εκείνος.

Ο υμνωδός αποκαλεί αυτή την απιστία "καλή" γιατί οδηγεί τις καρδιές των ανθρώπων στην "επίγνωση". Πραγματικά, όταν αρκούμεθα στις διαβεβαιώσεις των άλλων δεχόμαστε κάτι που δεν το διαπιστώσαμε και δεν το γνωρίζουμε οι ίδιοι.

Έτσι δεχόμαστε την αλήθεια σαν ένα λογικό συμπέρασμα, σαν μια νοητική σκέψη. Αλλά η αλήθεια δεν είναι μια σκέψη, αλλά μια ολοζώντανη πραγματικότητα. Όταν δεχόμαστε μια πραγματικότητα, μόνο επειδή κάποιος άλλος μας διαβεβαιώνει γι' αυτή, χωρίς να την αναζητούμε και να τη γνωρίσουμε εμείς οι ίδιοι, δεν τιμάμε αυτή την πραγματικότητα, και ίσως κλεινόμαστε σ' αυτήν και δεν την αφήνουμε να μας αγγίξει. Ίσως ακόμη να αρκούμεθα στη διαβεβαίωση, γιατί μέσα μας έχουμε ουσιαστικά αποκλείσει την πραγματικότητα, για την οποία δεχόμαστε τόσο πρόθυμα να μας διαβεβαιώσουν. Η προθυμία να δεχθούμε αβασάνιστα τη διαβεβαίωση είναι σίγουρα δείγμα πνευματικής νωθρότητας, χλιαρότητας και αμφιβολίας. Η διαβεβαίωση εκείνου που βίωσε μια πραγματικότητα, έχει μια αναμφισβήτητη δύναμη, αλλά η διαβεβαίωση εκείνου που τον διαβεβαίωσε κάποιος άλλος δεν είναι τόσο δυνατή και όσο η διαβεβαίωση απομακρύνεται από το άμεσο βίωμα της πραγματικότητας, τόσο χάνει τη δύναμή της, μέχρι που στην περίπτωση της θρησκευτικής πίστεως φθάνει στην πανηγυρική διακήρυξη

του θανάτου του Θεού, που έχει ήδη πεθάνει στη μακριά πορεία των διαβεβαιώσεων, που όλο και περισσότερο απομακρύνονται από την άμεση εμπειρία, απ' την πραγματική συνάντηση μ' Εκείνον. Πολλοί "ευσεβείς" άνθρωποι δεν φαίνεται να υποπτεύονται ότι μία "καλή απιστία" μπορεί να είναι ασύγκριτα καλύτερη από μια "κακή πίστη", μία πίστη συμβατική, μία πίστη μη γνήσια.

Πολλές φορές η πίστη μας είναι μια δουλική υποταγή, αποτέλεσμα φόβου και δειλίας. Είναι μια πίστη με την οποία μπορούμε να εξασφαλίζουμε την πνευματική μας τακτοποίηση, μια πίστη που μας προφυλάσσει απ' την περιπέτεια. Δηλαδή μια πίστη που δεν είναι πράγματι πίστη. Γι' αυτό και δεν τολμάμε να την αμφισβητήσουμε. Υποσυνείδητα φοβόμαστε ότι δεν έχουμε αρκετή, ή ότι ίσως δεν έχουμε καθόλου πίστη και ο φόβος μας ίσως να μην είναι αδικαιολόγητος. Η ζωή μας, παρά τις διακηρύξεις πίστεως που κάνουμε, δείχνει αδιάψευστα την απιστία μας. Διακηρύσσουμε την πίστη μας στην πρόνοια του Θεού, αλλά το βάρος που δίνουμε στους τραπεζικούς μας λογαριασμούς, στα χρήματα και στα κτήματά μας, είναι μια αδιάψευστη απόδειξη της ειδωλολατρίας μας. Δεν τολμάμε να εξετάσουμε τα εσωτερικά κίνητρα της εξωτερικής μας θρησκευτικότητας, γιατί συχνά συμμετέχουμε στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας, όχι γιατί πραγματικά το επιθυμούμε, αλλά γιατί, σαν αποτέλεσμα μιας θρησκευτικής αγωγής που βασίζεται στον εκφοβισμό και την απειλή της τιμωρίας, αισθανόμαστε ότι δεν έχουμε άλλη εκλογή. Είμαστε στο έλεος αυτού του ουράνιου τύραννου, που καλά θα κάνουμε να προσπαθήσουμε να τον εξευμενίσουμε, αν δεν θέλουμε να πέσει πάνω στα κεφάλια μας η τρομερή οργή του. Φιλάμε το χέρι που δεν τολμάμε να δαγκώσουμε. αλλά μέσα βαθιά μας μνησικακούμε γι' αυτή την τυραννική υποδούλωση, που δεν μας αφήνει περιθώρια εκλογής. Έτσι η πίστη μας τελικά είναι πολλές βαθμίδες πιο κάτω από την απιστία κάποιων άλλων, που είχαν και την τιμιότητα και την τόλμη αλλά και αρκετή πίστη στην πίστη τους, ώστε να τολμήσουν να την αμφισβητήσουν.

Εκείνοι τολμούν αυτή την πνευματική περιπέτεια που μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο στην πραγματική γνώση του Θεού. Αυτοί τολμούν να πουν το ηρωικό, "αν δεν Τον δω εγώ ο ίδιος δεν θα πιστέψω". Και λέγοντάς το αυτό δείχνουν ότι έχουν αρκετή ελπίδα και πίστη πως θα Τον δουν. Ενώ όσοι από μάζ δεν τολμούμε να πούμε "αν δεν Τον δούμε δεν θα πιστέψουμε", δείχνουμε ότι μέσα βαθιά μας δεν πιστεύουμε ότι υπάρχει περίπτωση να τον δούμε και γι' αυτό δεν τολμάμε να το διακινδυνεύσουμε. Δεν θέλουμε να διακινδυνεύσουμε την πνευματική μας τακτοποίηση και γι' αυτό δεν ριχνόμαστε σ' αυτή την πάλη με το Θεό, στην οποία ρίχτηκε ο Ιακώβ. Ο Ιακώβ σ' αυτή την πάλη έχασε κάποιο στήριγμα: "Ήσατο του πλάτους του μηρού αυτού, και ενάρκησε το πλάτος του μηρού Ιακώβ έν τω παλαίειν αυτόν μετ' αυτού" (Γεν. 32, 25). Έχασε ο Ιακώβ σ' αυτή την πάλη κάποια ψευδαίσθηση ασφάλειας και σιγουριάς, αλλά βγήκε απ' αυτήν με την ευλογία του ανανεωμένου ανθρώπου. "Και είπεν αυτώ, ού κληθήσεται έτι το όνομά σου Ιακώβ, αλλ' Ισραήλ έσται το όνομά σου· ότι ένίσχυσας μετά Θεού και μετά ανθρώπων δυνατός έση" (Γεν. 32, 28).

Ο Θωμάς τόλμησε να ριχτεί σ' αυτή την πάλη. Τόλμησε να πει "Αν δεν το δω εγώ ο ίδιος δεν θα πιστέψω". Και μ' αυτή την τόλμη του έδειξε την πραγματική πίστη που βρισκόταν κάτω απ' την επιφανειακή του απιστία, γιατί κανείς δεν αποδύεται σε μια περιπέτεια απ' την οποία, είναι βέβαιος, ότι θα βγει χαμένος. Αλλά ο Θωμάς βγήκε τόσο κερδισμένος όσο βγαίνει κερδισμένος και όποιος άνθρωπος ζητήσει να δει το Θεό.

"Εάν τον Θεόν ζητήσωμεν φανήσεται ήμϊν· καί εάν αυτόν κατάσχωμεν, παραμένει ήμϊν". Ο Θωμάς έχει το κουράγιο να αναζητάει και γι' αυτό τολμάει να λέει στους άλλους μαθητές "ήν μή θεάσωμαι τούτον, ού πείθομαι τοϊς λόγοις ύμωv" (Κάθισμα Όρθρου

Κυριακής Θωμά). "Τίς ἔδωκε (αὐτῷ) τόλμαν, καί ἴσχυσε ψηλαφῆσαι φλόγειον ὄστουν; Τίς ἐφύλαξε τήν τοῦ μαθητοῦ παλάμην τότε ἀχώνευτον ὅτε τῇ πυρίνῃ πλευρᾷ προσῆλθε τοῦ Κυρίου;... πάντως ἡ ψηλαφηθεῖσα· εἰμή γάρ ἡ πλευρά δύναμιν ἐχορήγησε πηλίνῃ δεξιᾷ, πῶς εἶχε ψηλαφῆσαι παθήματα, σαλεύσαντα τά ἄνω καί τά κάτω;" (Οἶκος Ὁρθρου Κυριακής Θωμά).

Αυτή λοιπόν η τόλμη της αναζητήσεως μιάς ἀμεσης επαφῆς με την ἀλήθεια εἶναι ἕνα δῶρο του Θεοῦ. Αυτή η τόλμη οδηγεί το Θωμά στην πραγματική συνάντηση με τον αναστημένο Χριστό "ἠπίσται τοῖς ρηθεῖσιν αὐτῷ, ἐξ ἀπιστίας εἰς πίστιν βεβαιῶν" (Ιδιόμελο Στιχηρό Ἑσπερινού Κυριακής Θωμά). "Ἐπιποθήσας σου την χαρμόσυνον θεάν, τό πρίν ἠπίσται ὁ Θωμάς· ἀξιώθεις δέ ταύτης, Θεόν και Κύριόν σε ἐκάλει Δέσποτα" (Κανόνας Κυριακής Θωμά, Ωδή η').

Εἶναι πραγματικά ευλογημένη, ἀξιέπαινη και ἀξιομίμητη η ἀναζήτηση του Θωμά "ὡ τῆς ἀληθῶς ἐπαινουμένης του Θωμά, φρικτῆς ἐγχειρήσεως!" (Κανόνας Κυριακής Θωμά, Ωδή ε') γιατί μ' αὐτή του την ἀναζήτηση "τάς ἡμῶν διανοίας αὐτός, τύπους τῶν ἡλῶν ψηλαφῶν, βεβαίαν πίστιν ἐκζητῶν, ἐστήριξεν ἐν τῷ κόσμῳ, και σώζειν, ἀπό ὀργῆς καί θανάτου τάς ψυχάς ἡμῶν" (Κάθισμα Ὁρθρου της Τρίτης της Β' Ἑβδομάδος μετά το Πάσχα). Του Θωμά "τό περίεργον, θησαυρόν κεκρυμμένον ἡμῖν ἀνέωξε θεολογήσας γλώσση γάρ θεοφορουμένη..." (Κανόνας Κυριακής Θωμά, Ωδή η'). Γι' αὐτό και ο αναστημένος Κύριος χαίρει "ἐρευνώμενος" και προτρέπει σ' αὐτό το Θωμά, "προτείνων διαπιστοῦντι τήν πλευράν, τῷ κόσμῳ πιστούμενος τήν τριήμερόν Του Ἔγερσιν" (Κανόνας Κυριακής Θωμά, Ωδή δ').

Γιατί ὁμως στη σχετική ευαγγελική διήγηση ο Χριστός σχεδόν ἐπιπλήττει τον Θωμά: "ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας μακάριοι οἱ μή ἰδόντες καί πιστεύσαντες"; (Ἰωάν. 20, 29). Εἶναι γιατί δεν ἀρκείται στις διαβεβαιώσεις των ἄλλων και ζητάει να συναντήσει αὐτός ο ἴδιος το Χριστό, που ο Χριστός τον ἐπιπλήττει; Ἀσφαλῶς ὄχι· η ἐπίπληξη ἀναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ο Θωμάς θέλει να συναντήσει το Χριστό. Δεν λέει ο Θωμάς, ἀνδεν ἀκούσω το λόγο Του ἢ ἀν δεν δῶ το φῶς που ξεχύνεται ἀπό την ὄψη Του ἢ ἀν δεν νιώσω τη θερμῆ της ἀγάπης Του, "οὐ μη πιστεύσω" ἀλλά, εἴαν μη ἴδω ἐν ταις χερσίν αὐτοῦ τον τύπον των ἡλῶν, και βάλω τον δάκτυλόν μου εἰς τον τύπον των ἡλῶν, και βάλω την χεῖρα μου εἰς την πλευράν αὐτοῦ" (Ἰωάν. 20,25).

Ο Χριστός δεν ἐπιπλήττει το Θωμά γιατί ζητάει να τον συναντήσει ο ἴδιος, ἀλλά γιατί διαλέγει το πιο χαμηλό δυνατό ἐπίπεδο συναντήσεως, δηλαδή ἐκεῖνο των αἰσθήσεων. Οἱ ἐνέργειες της Θείας Χάριτος που υποπίπτουν στις αἰσθήσεις εἶναι οἱ λιγότερο συγκλονιστικές. Η Χάρη του Θεοῦ ἐνεργεῖ με τρόπους πολύ συγκλονιστικότερους ἀπό ἐκείνους που υποπίπτουν στις αἰσθήσεις, ἀλλά ο Θωμάς, ὅπως κι εμεῖς πολλές φορές, δεν ἀναζητάει τις τελευταῖες ἀλλά ἀρκείται στις πρώτες. Ἐντυπωσιαζόμεστε πολύ ἀπό μια θαυματουργική θεραπεία ἢ ἀπό μία υπερφυσική πρόβλεψη ενός ἀγίου ἀνθρώπου και δεν παρατηροῦμε το θαῦμα του ἐξωτερικοῦ κόσμου ἢ του ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, που εἶναι ἀφάνταστα ἐντυπωσιακότερα ἀπό οἰαδήποτε θαυματουργική θεραπεία ἢ υπερφυσική πρόβλεψη. Ἀν κάποιος νεκρός ἀναστηνόταν ἀπό τον τάφο του θα προκαλοῦσε κατάπληξη ἀκόμη και στους πιο πιστούς ἀνθρώπους, ἀλλά τις πνευματικές ἀναστάσεις που συμβαίνουν καθημερινά, μόλις που τις παρατηροῦμε. Ποιος θάνατος ὁμως εἶναι φοβερότερος, ο φυσικός ἢ ο πνευματικός; Ποιοί εἶναι πραγματικά πεθαμένοι, οἱ ἀγιοι που ἔχουν ταφεῖ πρίν ἀπό αἰῶνες ἢ οἱ ἀνθρώποι που κινούνται πλάι μας και οἱ φυσικές τους λειτουργίες εἶναι τέλειες ἀλλά που η καρδιά τους δεν μπορεῖ να νιώσει ἴχνος ἀγάπης οὔτε για το συνάνθρωπο οὔτε για το Θεό;

Στις επόμενες Κυριακές της Πεντηκοστής θα παρουσιαστεί η δύναμη του Χριστού να ξαναστήσει έναν παραλυτικό στα πόδια του και η δύναμή του να αναστήσει πνευματικά την αμαρτωλή Σαμαρείτιδα, και σ' αυτούς που έχουν κάποια πνευματική ευαισθησία θα φανεί ξεκάθαρα, ότι η δύναμη που προκαλεί τη μεταμόρφωση της Σαμαρείτιδος είναι πολύ συγκλονιστικότερη από τη δύναμη που ξαναστεριώνει τα μέλη του παραλύτου.

Όμως ο Χριστός ανταποκρίνεται στην ανάγκη του κάθε ανθρώπου και ενσαρκώνεται για τον κάθε άνθρωπο, δηλαδή είναι πρόθυμος να κατεβεί και να τον συναντήσει στο επίπεδο που εκείνος βρίσκεται. "Φιλάνθρωπε, μέγα και άνεικαστον τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, ὅτι ἐμακροθύμησας, ὑπὸ Ἰουδαίων ῥαπιζόμενος, ὑπὸ Ἀποστόλου ψηλαφόμενος, καὶ ὑπὸ τῶν ἄθετόντων σε πολυπραγμονούμενος. Πῶς ἐσαρκώθης; πῶς ἐσταυρώθης ὁ ἀναμάρτητος; ἀλλὰ συνέτισον ἡμᾶς, ὡς τὸν Θωμᾶν βοᾷ σοι· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου, δόξα σοι". (Δοξαστικό Ἀποστίχων Ἑσπερινού Κυριακῆς Θωμά).

Ο Χριστός δέχεται να δείξει το πρόσωπό του στο Ζακχαίο, δέχεται να αγγίξει το μάτιό του η Χαναναία, δέχεται να πει το σωτήριο λόγο για τον εκατόνταρχο, δέχεται ακόμη και να φιλήσει τα πόδια του η αμαρτωλή, αλλά ζητάει απ' όλους να μην αρκεσθούν να τον συναντήσουν στο επίπεδο των αισθήσεων, αλλά να προχωρήσουν στην ουσιαστικότερη συνάντηση, που γίνεται στο χώρο της καρδιάς.

Ο Θωμάς ανταποκρίνεται σ' αυτή την επιθυμία του Χριστού και δεν μένει στη συνάντηση με τον Κύριο, το Διδάσκαλο, τον αναμορφωτή, τον κήρυκα της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ηθικής τάξεως αλλά προχωρεί στη συνάντηση με το Θεό. Ἐπιποθήσας σου, τὴν χαρμόσυνον θεάν, τὸ πρὶν ἠπίσται ὁ Θωμᾶς, ἀξιωθεὶς δὲ ταύτης, Θεὸν καὶ Κύριόν σε ἐκάλει Δέσποτα Κανόνας Κυριακῆς Θωμά, Ὡδὴ η') και "ψηλαφήσας ὠμολόγησε Αὐτόν εἶναι Θεόν οὐ γυμνόν, καὶ ἄνθρωπον οὐ ψιλόν" (Στιχηρό Ἑσπερινού Κυριακῆς Θωμά).

Λοιπὸν "σπεύσωμεν καὶ ἡμεῖς, τὰς χεῖρας ἀγιάσαι τῇ τῶν παθῶν ἀργία, καὶ οὕτω τοῦ Δεσπότη, τῆς πλευρᾶς ἐφαψόμεθα" (Στιχηρό Προσόμοιο Ὁρθρου Τετάρτης Β' Εβδομάδος μετὰ το Πάσχα). Ἀς ἀναζητήσουμε τὸν ἀναστάντα Κύριο καὶ ἀς τὸν δοξολογήσουμε με ὕμνους "οὐ βλεφάροις ἰδόντες" ὁμῶς Αὐτόν "ἀλλὰ καρδίας πόθῳ πεπιστευκότες" (Κανόνας Κυριακῆς Θωμά, Ὡδὴ θ'). Ἀς ἀπομακρύνουμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας τὴν "κατήφεια" τῶν παθῶν καὶ τῶν λογισμῶν τῆ ζᾶλη "καὶ οὕτως ἐξανθήσει τὸ ἔαρ τὸ τῆς πίστεως" (Στιχηρό Προσόμοιο Ὁρθρου Πέμπτης Β' Εβδομάδος μετὰ το Πάσχα) στὶς καρδιές μας. Με μιὰ τέτοια προπαρασκευὴ θα μπορέσουμε νὰ συναντήσουμε τὸν ἀναστάντα Χριστὸ πέρα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῶν αισθήσεων καὶ θα ἀξιωθούμε νὰ δούμε καὶ νὰ ἀκούσουμε "ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν" (Α' Κορινθ. Β' 2,9).

ΘΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2017

- **Δευτέρα 24 Απριλίου**
07:00 – 09:00 π.μ. Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία. Οσίας μητρὸς ἡμῶν Ελισάβετ τῆς θαυματουργοῦ.
- **Τρίτη 25 Απριλίου**
07:00 – 09:00 π.μ. Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία. Αγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ Ευαγγελιστοῦ Μάρκου.
- **Σάββατο 29 Απριλίου**
07:00 – 09:00 π.μ. Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία. Ιάσωνα καὶ Σωσιπάτρου τῶν ἀποστόλων ἐκ τῶν Ο'. Αγίας μάρτυρος Κερκύρας.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ Ο ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΕΛΕΙΤΑΙ ΣΤΙΣ 6:00 μ.μ.